

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Werf (Aalst, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2016E26

Datum: mei 2016- januari 2017

ARCHEOLOGIENOTA met uitgesteld traject

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen	7
2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.....	7
2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen	9
2.3.2.1 <i>Impactbepaling</i>	9
2.3.2.2 <i>Gemotiveerd advies</i>	9
2.3.2.3 <i>Programma van maatregelen</i>	12
A. Afbakening.....	12
B. Onderzoeksvragen.....	12
C. Methode en Strategie.....	13
D. Eindcriteria.....	15
E. Uitzonderingsmodaliteiten	15
F. Uitvoeringstermijn	15
G. Kostenraming	15
H. Competenties	16
I. Risicofactoren	16
J. Vondsten	16
Deel 3: Bibliografie.....	17

FIGURENLIJST (2016E26)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (bron: Geopunt).....	5
Figuur 2: Advieszone archeologisch vooronderzoek (bron: Geopunt).....	12
Figuur 3: Synthesepan, met aanduiding van de proefsleuven en –putten (paars).....	14

TABELLENLIJST (2016E26)

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Gands De Merodelei 1 2600 Antwerpen	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Aalst
	Deelgemeente	/
	Postcode	9300
	Adres	Molenstraat, Vaartstraat
	Toponiem	Werf
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	Xmin= 126639 Ymin= 180875 Xmax= 127413 Ymax= 181412
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Figuur 1 Aalst, Afdeling 1 , Sectie A, nr's 462s ² , 539n, 462v ² , 539l, 539m, 462t ² , 493h, 493k, 494m, 493 ^e , 493f	

De opdrachtgever plant een binnenstedelijke ontwikkeling tussen Vaartstraat, Werfplein en Molenstraat. De werkzaamheden kunnen een bedreiging vormen voor eventueel aanwezig ondergronds erfgoed. Naar aanleiding van de geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag binnen een vastgestelde archeologische zone, waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt, werd een archeologienota opgemaakt. Op basis van dit bureauonderzoek werd nagegaan of een verder archeologisch traject met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of er een (gedeeltelijke vrijgave) mogelijk is.

De Centraal Archeologische Inventaris duidt in de onmiddellijke omgeving van het plangebied Romeinse sporen en restanten van de tweede stadsomwalling aan noordelijke zijde en de middeleeuwse haven De Werf aan oostelijke zijde.

Op basis van het bureauonderzoek kan geconcludeerd worden dat het archeologisch potentieel van dit projectgebied niet gering is. Vooreerst dient gewezen te worden op het mogelijk voorkomen van pre-stedelijke bewoningssporen. Vondsten uit de steentijd, de Romeinse periode en de vroege middeleeuwen werden reeds geattesteerd in het centrum van Aalst.

Wat de stedelijke ontwikkeling betreft, dient opgemerkt te worden dat het projectgebied zich reeds vanaf het eerste kwart van de 13de eeuw binnen de stadsomwalling situeert.

Cartografische bronnen tonen suggereren dat de bewoning zich vooral aan zuidelijke zijde en, mogelijk, ook aan oostelijke zijde situeerde. De verspreide bewoning die aanvankelijk nog aangeduid werd op de 16de-eeuwse kaarten, komt niet meer voor op latere kaarten. Pas vanaf de 19de eeuw wordt het terrein systematisch verkaveld.

Algemeen kan gesteld worden dat het bureauonderzoek wijst op de potentiële aanwezigheid van waardevol bodemarchief, dat zou kunnen leiden tot een belangrijke kenniswinst m.b.t. het dynamische rivierenlandschap, pre-stedelijke aanwezigheid en de vroegste stadsontwikkeling van Aalst. Om deze verwachting te toetsen en aan te vullen wordt geadviseerd om een vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren d.m.v. een combinatie van proefsleuf en proefputten. Slechts op deze manier kan de aanwezigheid, aard en graad van bewaring van archeologische sporen gecontroleerd worden.

2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Aalst Werf.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan de aanwezigheid van een archeologische site niet met zekerheid aangetoond worden. Er kan evenwel gesteld worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is (zie '1.2.2. in het verslag van resultaten). Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan immers afgeleid worden dat:

- Er geen gegevens voorhanden zijn wat betreft de prestedelijke aanwezigheid. Vondsten/sporen uit de steentijd, metaaltijden, Romeinse periode en vroege middeleeuwen zijn mogelijk, rekening houdende met vroegere vondsten die in Aalst in de bedding van de Dender gedaan zijn.
- Het projectgebied zich ten noorden van de oudste stadskern van Aalst situeert, maar binnen de tweede stadsomwalling die aangelegd werd op het einde van de 12de of het begin van de 13de eeuw.
- Op basis van de cartografische bronnen enkel aan zuidelijke zijde, eventueel aan oostelijke zijde, laatmiddeleeuwse bebouwing verwacht wordt. Aan noordelijke zijde worden de eerste gebouwen pas opgericht in de 19de eeuw.
- Aan noordelijke zijde van het projectgebied -behalve eventueel de aanzet van de aarden wal- geen verdedigingselementen te verwachten zijn. Restanten van de tweede stadsomwalling werden eerder onderzocht door Anthea (CAI 151558, CAI 207202). Vermits de Molenstraat werd aangelegd aan de buitenzijde van de eerste stadsomwalling, zijn ook in deze zone van het projectgebied geen verdedigingselementen te verwachten.
- Wat de vroegste periode betreft (12de tot 14de eeuw), rekening moet gehouden worden met mogelijke vondsten/sporen die in verband te brengen zijn met de middeleeuwse haven die zich ter hoogte van het huidige Werfplein situeerde (CAI 159871). Dit plein situeert zich net ten oosten van het projectgebied.
- Op dergelijke onbebouwde, open terreinen binnen de stad, op de rand van de oever van de Dender, rekening moet gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van ambachtelijke activiteiten. Hier kunnen sporen aangetroffen worden van verspreide bewoning, tuinmuren, tuintjes e.d.m.
- Het zuidelijke deel van het projectgebied zich volgens het DHMV-model situeert in de overgangszone tussen het alluvium en de leemrug. Op deze oever kunnen extractiekuilen voor leemwinning voorkomen.

Deze hoger gelegen zones in de nabijheid van water (beek, rivieren) waren tevens belangrijke aantrekkingspolen voor bewoning tijdens de prehistorie. Vaak werden dergelijke sites afgedekt door overstromingspakketten en bijgevolg uitzonderlijk goed bewaard.

3° de waardering van de archeologische site:

Het archeologisch onderzoek van het projectgebied kan potentieel leiden tot een belangrijke kenniswinst, zowel m.b.t. de dynamiek van de Dendervallei, eventuele pre-stedelijke aanwezigheid en de vroegste ontwikkeling van de stad Aalst.

De aard van de geplande werken tussen de Vaartstraat en de Molenstraat biedt een unieke kans om op een goede en veilige manier de bodemopbouw van deze *hotspot* binnen de historische binnenstad te onderzoeken.

Eventueel aanwezige archeologische resten dienen niet *in situ* bewaard te worden, maar moeten wel geregistreerd worden. Deze registratie kan gebeuren tijdens het vooropgestelde onderzoek, dat beschreven wordt in het hieropvolgende programma van maatregelen.

4° de impactbepaling:

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden.

Momenteel kan slechts gesteld worden dat, indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, deze bedreigd worden door de geplande werken.

5° de bepaling van de maatregelen:

Zie programma van maatregelen.

2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.2.1 Impactbepaling

De geplande werken hebben betrekking op een binnenstedelijke ontwikkeling tussen Vaartstraat, Werfplein en Molenstraat. Concreet gaat het om:

- Ondergrondse parking van 3285m² tot op -4m d.m.v. beschoeide bouwput (palenwand tot op 600 cm diepte) (zie ook bijlage 3). In de zone van de ondergrondse parking, primeren de werken aan de bouwput.
- Noodstroomaggregaat van 20 m² tot op -3m
- Werken in het kader van de omgevingsaanleg: Afgraven en afvoeren van eerste 40 cm steenpuin en decompacteren van de eerste 20 cm daaronder. Lokale ondergrondse aansluitingen nutsmaatschappijen in open sleuf op circa 80 cm diepte.
- Afbraak van bestaande fundering woongebouw.

2.3.2.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- Landschappelijk bodemonderzoek:

Cfr. CGP 7.3:

Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname.

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek is het reeds duidelijk dat het projectgebied zich grotendeels situeert binnen het alluvium van de Dender. Enkel het zuidelijke deel van het projectgebied situeert zich op de overgang naar de leemrug. De vraagstelling m.b.t. het paleolandschap van het Dender-alluvium zou beantwoord kunnen worden d.m.v. een landschappelijk booronderzoek of een onderzoek met landschappelijke profielputten.

In het geval van het projectgebied wordt evenwel geopteerd om voorafgaandelijk aan de prospectie (zie verder) geen landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren. Er wordt wel geadviseerd om aanvullende landschappelijke boringen uit te voeren binnen het kader van de geadviseerde prospectie (zie verder). Op die manier kunnen de landschappelijke boringen efficiënt uitgevoerd worden en gekoppeld aan de reeds gedocumenteerde bodemprofielen.

Er wordt geadviseerd om 1 boring per proefput uit te voeren. In de publicatie *Prospectief boren. Een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie* wordt gesteld dat bij een verkennend onderzoek de boordichtheid varieert per landschapstype, maar gemiddeld nooit meer dan 1 boring per ha bedraagt. De geadviseerde boringen volstaan bijgevolg zeker om een gedegen eerste inzicht te krijgen in de aanwezige bodemkundige eenheden¹.

¹ Tol E.A. 2004, 19.

- Geofysisch onderzoek

Cfr. CGP 7.4:

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Veldkartering

Cfr. CGP 7.5:

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek

Cfr. CGP 8.4 en 8.5:

Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- Proefsleuven en proefputten:

Cfr. CGP 8.6:

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.

In het geval van het projectgebied kan de verwachting op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek enkel getoetst worden d.m.v. een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Na afweging van de hierboven vermelde onderzoeksmethodes, wordt geadviseerd om over te gaan tot een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Het bureauonderzoek heeft geen argumenten opgeleverd, die een onderzoek met ingreep in de bodem overbodig maken.

De aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

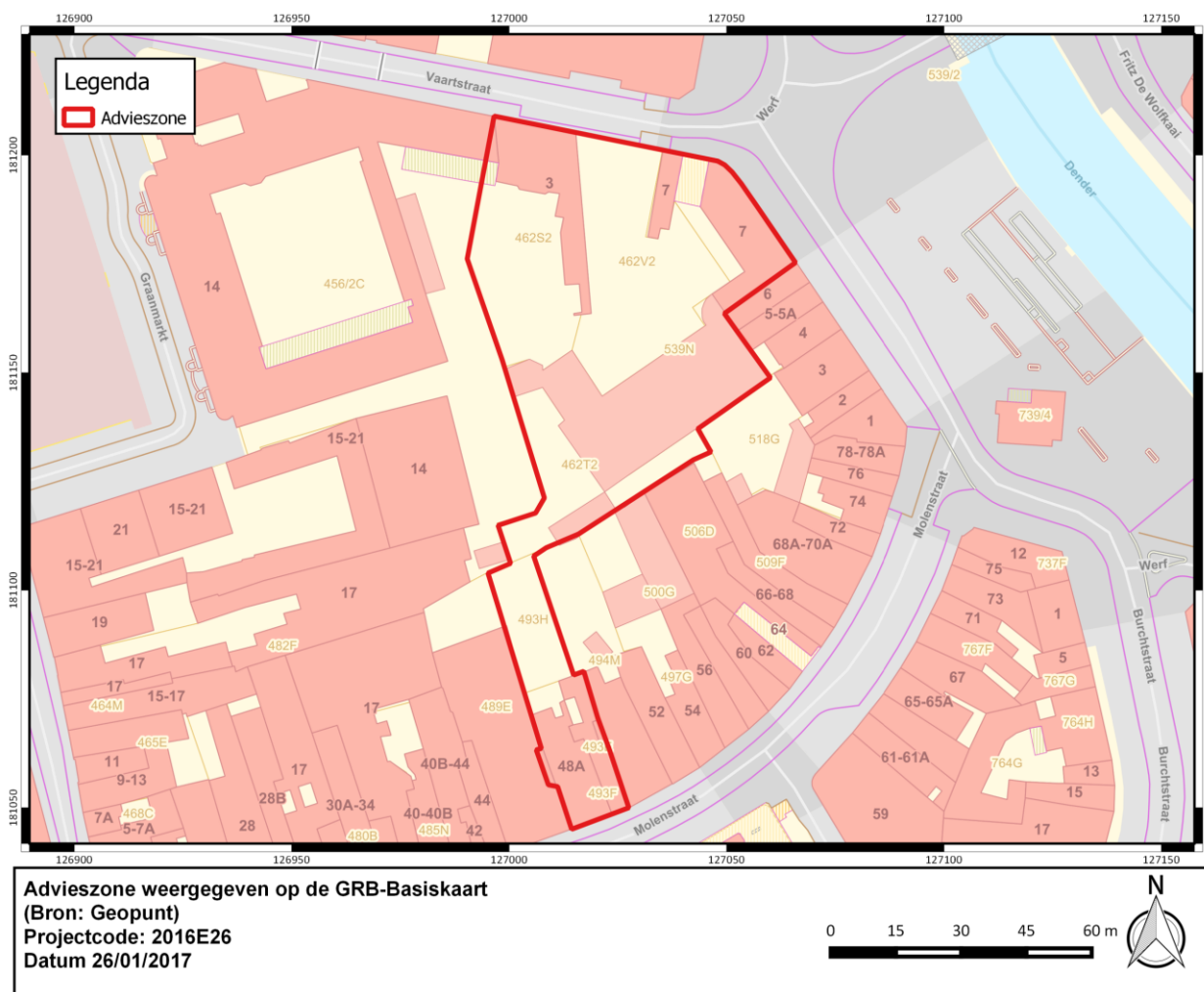
- mogelijk: De uitvoering van het vooronderzoek met ingreep in de bodem is mogelijk na de afbraak van de huidige bebouwing tot op het huidige straatniveau, het verwijderen van de verharding, het verwijderen van beplanting, bomen en tuinmuren. De prospectie kan uitgevoerd worden na de plaatsing van de palenwand.
- nuttig: Er zijn geen argumenten om aan te nemen dat het terrein dermate verstoord is dat een prospectie niet zinvol zou zijn. De proefsleuven en -putten brengen het archeologisch potentieel van het projectgebied in kaart. Hierop kan een gedegen beslissing genomen worden in functie van een eventueel verder onderzoek.

- schadelijk: Gelet op de aard van de werken, is eventueel aanwezig archeologisch erfgoed bedreigd. Een prospectie is de enige manier om de mogelijk aanwezige relictten te inventariseren en te waarderen.
- noodzakelijk: Eventueel archeologische relictten zijn door de geplande werken bedreigd. *In situ* bewaring van deze sporen is, gezien de geplande werken, onmogelijk. Omwille van dit gegeven wordt een prospectie noodzakelijk geacht.

2.3.2.3 Programma van maatregelen

A. Afbakening

Het advies heeft betrekking op het volledige projectgebied, met een totale oppervlakte van 5589m² (Figuur 2).

Figuur 2: Advieszone archeologisch vooronderzoek (bron: Geopunt)

B. Onderzoeksvragen

Doel van de prospectie is een archeologische inventarisatie, registratie en fysiek onderzoek van eventueel waargenomen archeologische relicten. Bij het uitvoeren en uitwerken van de archeologische prospectie moeten minstens volgende vragen beantwoord worden.

Het onderzoek dient minimaal een antwoord te geven op onderstaande vragen:

- Hoe is de stratigrafie van het terrein opgebouwd?
- Op welke hoogte bevindt zich de natuurlijke bodem?
- Wat was de invloed van de bestaande bebouwing/verhardingen op het archeologisch erfgoed?

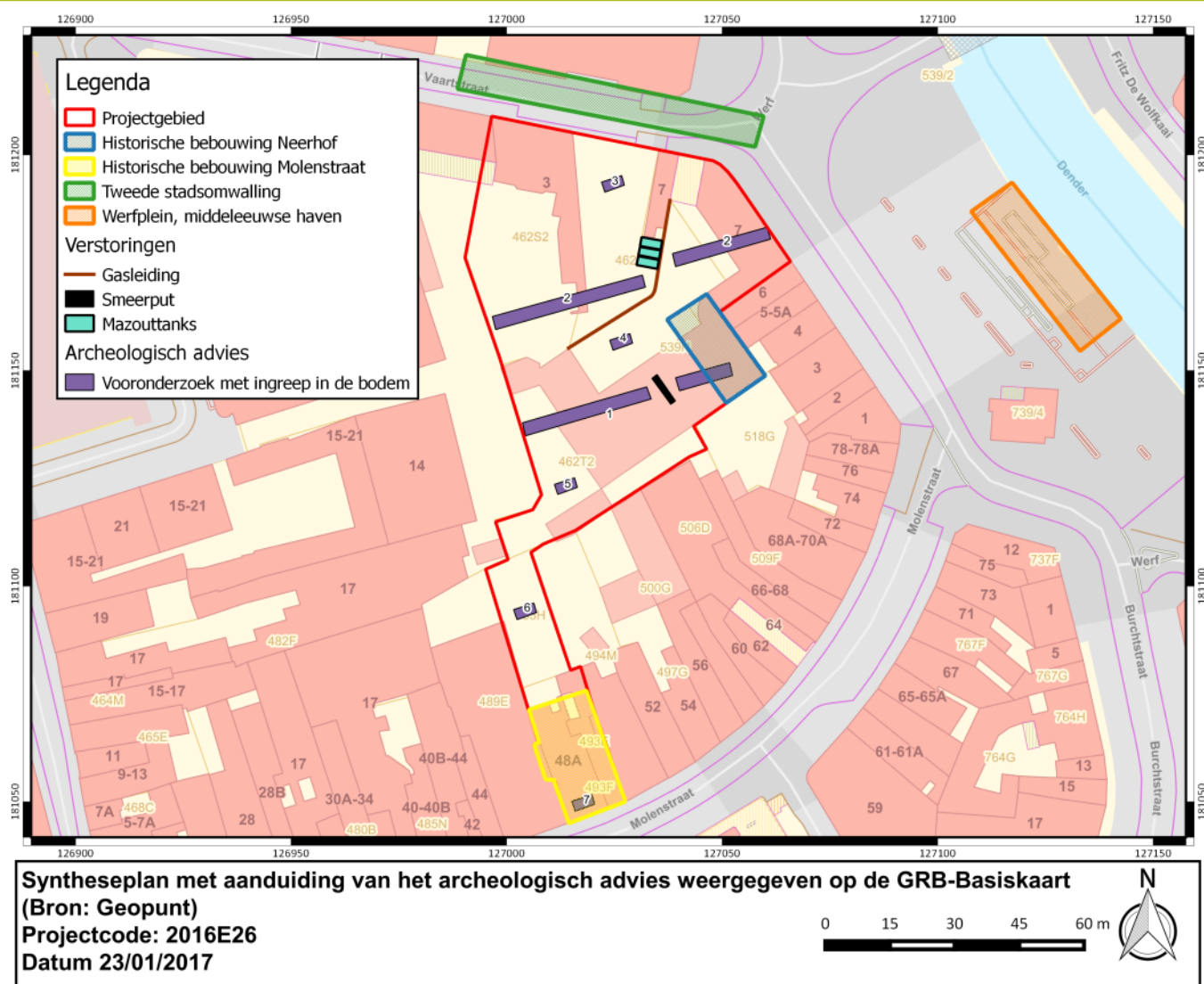
- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Zijn de sporen onderdeel van grotere structuren?
- Uit welke periode dateren de sporen/vondsten?
- Zijn er aanwijzingen voor pre-stedelijke aanwezigheid?
- Wat is de impact van de geplande werken op de archeologische waarden?
- Welke onderzoeksvragen moeten bij een eventueel vervolgonderzoek beantwoord worden? Wat is de te volgen opgravingsstrategie bij een vervolgonderzoek?

C. Methode en Strategie

Het plangebied betreft een site met een complexe, verticale stratigrafie.
De oppervlakte van het te inventariseren terrein bedraagt ca. 5589m².

Voor het volledige projectgebied, met uitzondering van de zone van de noodstroomaggregaat, wordt een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem geadviseerd. Dit impliceert dat:

- de prospectie pas van start kan gaan, na de sloop van de huidige bebouwing. Er dient nadrukkelijk beklemtoond te worden dat aan de sloop duidelijke voorwaarden verbonden zijn. Alle muren die zich binnen de begrenzing van het projectgebied situeren, kunnen zonder archeologische begeleiding gesloopt en verwijderd worden tot op het niveau van het huidig straatniveau. De funderingen onder het straatniveau worden niet verwijderd of op andere manieren gemanipuleerd. Hetzelfde geldt voor eventueel aanwezige kelders, citernes of andere ondergrondse structuren, die nu niet gekend zijn en aan het licht zouden komen bij de afbraak. Verder moet op dergelijke manier te werk worden gegaan dat het vrijgekomen terrein niet of in zeer beperkte mate betreden wordt door zwaar materieel als dumpers en graaf- en breekmachines.
- de prospectie van start kan gaan na de plaatsing van de palenwand. Indien hiervoor geopteerd wordt, dient de prospectie zo snel mogelijk na de plaatsing van de palenwand uitgevoerd te worden.
- indien blijkt dat de resultaten van het vooronderzoek van die aard zijn dat er in een volgende fase een (gedeeltelijke) vlakdekkende opgraving uitgevoerd moet worden, er geen bouwactiviteiten kunnen plaatsvinden voor het archeologisch onderzoek volledig afgerond is. In dit geval moeten na afloop van het vooronderzoek duidelijke afspraken gemaakt worden i.v.m. eventuele plaatsing van de bronbemaling. In het geval tijdens het vooronderzoek artisanale resten of relevante houtstructuren aangetroffen zijn, dient vermeden te worden dat deze aangetast/vernield worden door een veranderende waterhuishouding t.g.v. de bronbemaling.

Figuur 3: Syntheseplan, met aanduiding van de proefsleuven en –putten (paars)

Wat de methode van het vooronderzoek met ingreep in de bodem betreft, wordt geadviseerd voor een combinatie van proefsleuven en –putten (Figuur 3).

Er wordt geadviseerd om binnen de begrenzing van de geplande ondergrondse parkeergarage, haaks op de Dender, 2 parallelle proefsleuven met een breedte van 3m aan te leggen. Doel van deze sleuven is om een volledige OW doorsnede van het terrein te bekomen. Wat de inplanting van de proefsleuven betreft, dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van een gasleiding en een smeerpuit. De proefsleuven worden aangelegd tot op het eerste, relevante archeologisch niveau. Indien mogelijk, worden lokaal sonderingen gemaakt tot in de moederbodem om een inzicht te verkrijgen in de volledige bodemopbouw. In totaal wordt op die manier ca. 300m² geïnventariseerd.

Aanvullend worden verspreid over het terrein 5 proefputten, telkens met een oppervlakte van 12m², aangelegd.

Tenslotte wordt geadviseerd om 50m² vrij in te zetten kijkvensters/proefputten te voorzien.

In totaal wordt op die manier minstens 7% van de totale oppervlakte geïnventariseerd. Deze oppervlakte moet volstaan om de geformuleerde onderzoeksvragen te beantwoorden.

De proefputten worden aangelegd door een graafmachine met een tandenloze bak, steeds onder toezicht van minstens de veldwerkleider.

De proefsleuven worden aangelegd tot op het eerste, archeologisch relevante niveau. Indien mogelijk worden lokaal sonderingen tot in de moederbodem gemaakt. De proefputten worden trapsgewijs aangelegd tot op de moederbodem, indien mogelijk zonder gevaar voor de veiligheid. De vlakken worden steeds gelinkt aan de profielen. De profielen worden grondig geanalyseerd in aanwezigheid van een aardkundige in functie van het verkrijgen van een grondig inzicht in de bodemopbouw van het terrein. De analyse dient o.a. informatie te leveren over de niveau(s) waarop tijdens een eventueel vervolgonderzoek opgravingsvlakken aangelegd moeten worden. Alle veldregistratie verloopt conform de Code van Goede Praktijk.

In functie van de bodemkundige/landschappelijke vraagstelling wordt per proefput minstens 1 aanvullende boring tot in de moederbodem geplaatst, in aanwezigheid van de aardkundige. Deze boring wordt gekoppeld aan de registreerde bodemprofielen.

Wanneer artisanale structuren aan het licht komen, wordt een beperkte selectie in de fase van het vooronderzoek onderzocht in functie van de inschatting van een vervolgonderzoek. De sporen worden na afronding van het vooronderzoek zorgvuldig afgedekt om degeneratie van de resten zoveel mogelijk te beperken. In het geval van de aanwezigheid van artisanale resten wordt bovendien een specialist geconsulteerd om de methodologie voor het vervolgonderzoek te bepalen.

D. Eindcriteria

De prospectie wordt als succesvol beschouwd, indien alle waargenomen archeologische sporen op een wetenschappelijke wijze onderzocht zijn, er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het eindrapport wordt opgeleverd.

E. Uitzonderingsmodaliteiten

De uitvoering van de prospectie gebeurt volgens de Code van Goede Praktijk, eventueel aangevuld met bijkomende maatregelen indien de sporen en/of vondsten daartoe aanleiding geven. Deze eventuele maatregelen worden bepaald door de erkend archeoloog.

Criteria die gehanteerd zullen worden om te bepalen in welke situaties bepaalde onderzoekshandelingen alsnog niet uitgevoerd moeten worden zijn hier niet van toepassing.

F. Uitvoeringstermijn

- Terreinwerk: 33 mandagen, 3 archeologen + aardkundige
- Verwerking: 25 mandagen

G. Kostenraming

€30 390 excl. BTW+ 10% NWO = €33 429 excl. BTW

- Kraan: aanleg + dichten
- Veldteam: 10 dagen veldwerkleider
 10 dagen assistent archeoloog
 10 dagen assistent archeoloog
 3 dag aardkundige

- Verwerking: 15 dagen veldwerkleider
10 dagen assistent archeoloog
- NWO: werkelijke hoeveelheid (10% totaal budget)

Opgelet: bij de opmaak van de kostenraming werd geen rekening gehouden met werfinrichting, beveiliging van het projectgebied of proefsleuven/-putten.

H. Competenties

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

- een veldwerkleider (onder auspiciën van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider beschikt over voldoende ervaring in stedelijke contexten in Vlaanderen. Minimaal dient hij/zij 10 prospecties te hebben uitgevoerd in stedelijke contexten en heeft minimum 2 jaar opgravingservaring op stedelijke contexten, aangetoond via CV.

- één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 5 prospecties uitgevoerd in stedelijke contexten, aangetoond via CV.

één assistent-archeoloog, hij/zij heeft minstens 1 prospectie uitgevoerd in stedelijke contexten, aangetoond via CV.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet, onder toezicht van de erkende archeoloog.

Voor de begeleiding van de opdracht dient de veldwerkleider zich te laten ondersteunen door één of meerdere specialisten en regiodeskundigen, die hem bijstaan bij de uitvoering van de prospectie indien deze expertise intern niet beschikbaar is. Deze specialist beschikt over een aantoonbare en ruime ervaring met stadskernonderzoek in het algemeen en binnen de stad Aalst in het bijzonder.

Het projectteam wordt daarenboven bijgestaan door een aardkundige die minstens 1/3 van de duur van het veldwerk op het terrein aanwezig is. De aardkundige ondersteunt de archeologen bij de aanleg van de proefsleuf en bij de interpretatie van sporen en structuren.

I. Risicofactoren

Er dient rekening gehouden te worden met zeer natte bodemomstandigheden.

Uitvoerend personeel die werkzaamheden uitvoeren in de nabije omgeving van een draaiende graafmachine moeten visueel duidelijk herkenbaar zijn zoals gebruikelijk.

J. Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het vooronderzoek met ingreep in de bodem conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet. Bij de start van de werfbegeleiding worden door de erkende archeoloog en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van de vondsten plaats.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

TOL A., VERHAGEN PH., BORSBOOM A. & VERBRUGGEN M. 2004, *Prospectief boren. Een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie*. Raap-rapport 1000. Amsterdam.